

Oulun yliopiston lausunto opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyyntöön yliopistojen koulutusvastuiden muuttamista koskevista esityksistä

Viite: lausuntopyyntönne 28.10.2021, VN/26913/2021-OKM-1

Ohessa Oulun yliopiston lausunto.

Rehtori

Jouko Niinimäki

Hallintojohtaja

Essi Kiuru

Oulun yliopisto

PL 8000
90014 Oulun yliopisto

oulu.yliopisto@oulu.fi
Puh 0294 480 000
Fax 08 344 064

www.oulu.fi

LIITE
Lausunto

Yleisesti Oulun yliopisto toteaa, että koulutusvastuiden laajentaminen pitäisi hoitaa etupäässä koulutusyhteistyöllä, niin että tutkinnot suoritettaisiin usean korkeakoulun yhteistyönä ristiinopiskellen. Tämä auttaisi vahvistamaan jo olemassa olevaa osaamista niissä korkeakouluissa, joissa sitä on, eikä hajottaisi ja pirstaloisi alojen kenttää.

Nykyisillä koulutusvastuilla on merkittävästi haasteellisempaa lisätä koulutusmääriä kuin lisäämällä täysin uusia aloja yliopistoihin. Siksi Oulun yliopisto toteaa myöskin tarpeen koulutusvastuiden laajentamista ja järjestelmän muuttamiselle. Tätä tukee hallituksen Kestävän kasvun ohjelma.

Oulun yliopisto toivoo myöskin, että koulutusvastuiden laajentamista pyytäneet yliopistot pystyisivät hoitamaan laajentamisen omalla rahoitusosuudellaan, eikä uusille koulutusvastuille myönnettäisi erillisiä starttirahoja. Mikäli kuitenkin tällaisia myönnetään, niiden ei pitäisi olla pois yliopistojen yhteisestä rahoituskehyksestä vaan aidosti erillisestä lähteestä tulevia.

Itse yliopistojen koulutusvastuuhakemuksista Oulun yliopisto haluaa lausua seuraavaa:

Helsingin yliopisto hakee koulutusvastuunsa laajentamista pelkästään terveystieteiden maisterin ja tohtorin tutkintoa varten. Nykyisen koulutusvastuujärjestelmän puitteissa tämä ei kuitenkaan ole ollut tähän saakka mahdollista, vaan koulutusvastuut on täytynyt hakea alemmasta korkeakoulututkinnosta saakka. Tästä syystä Oulun yliopisto pyytää harkitsemaan Helsingin yliopiston hakemusta, koska se toimii samalla ennakkopäätöksenä ja avaa mahdollisuuden muillekin hakea koulutusvastuita pelkästään ylempää korkeakoulututkintoa ja jatkokoulutusta varten.

Turun ja Itä-Suomen yliopiston tekniikan alojen koulutusvastuiden laajentamisen kohdalla Oulun yliopisto on huolissaan jo nyt pienen tekniikan alan hakijapaineen jakautumisesta vielä suuremmalle määrälle koulutuksia. Toisaalta tekniikan alalla on tarve työvoimalle, joten se puoltaa koulutusvastuiden laajentamista. Oulun yliopisto toteaa, että voimme tehdä erittäin hyvin koulutusyhteistyötä tekniikan alalla myös uusien koulutusvastuiden osalta ristiinopiskelun kautta ja toivoo, että mikäli koulutusvastuut myönnetään, Turun ja Itä-Suomen yliopisto aloittaisivat keskustelut Oulun yliopiston kanssa opetusyhteistyöstä.

LUT-yliopiston hakemuksista Oulun yliopisto toteaa, että on periaatteessa hyvä yhdistää tekniikan ja kauppatieteiden alojen kanssa LUT-yliopiston kaavailemat käyttäytymistieteiden sekä viestintä- ja informaatiotutkimuksen alat. Vaikka LUT:n hakemuksesta ei täsmällisesti käy ilmi, mitä aloja edellä mainittuihin koulutusvastuuavauksiin halutaan si-

säilyttää, hakemuksen liitteistä käy ilmi, että kyse olisi sosiologiasta, sosiaalipsykologiasta, viestinnästä ja informaatiotutkimuksesta. Myönteistä suunnitelmassa on monitieteisyys sekä tekniikan ja kauppatieteiden alojen tukeminen sosiaalitieteillä ja tieteiden välisten rajapintojen luominen.

Viestintäkoulutusta on jo tarjolla useassa yliopistossa ja ammattikorkeakoulussa, myös organisaatioviestintää, johon LUT-yliopisto olisi ilmeisesti suuntaamassa viestintäkoulutusta ja -tutkimusta. Informaatiotutkimuksen koulutustilanne on Suomen korkeakouluissa viestintää heikempi. LUT-yliopiston suunnitelmat tulisivatkin helpottamaan informaatiotutkimuksen patoutunutta koulutustarvetta Itä-Suomen alueella.

Todettakoon, että alueellista tarvetta ajatellen yhteiskuntatieteellinen koulutus ja tutkimus on jo vahvaa Itä-Suomen yliopistossa (mm. yhteiskuntatieteiden laitos ja siellä sosiologia), joten LUT-yliopisto voisi hyödyntää yhteistyömahdollisuutta naapuriyliopiston kanssa ja siten luoda yliopistorajat ylittävää ja entistä merkittävämpää tutkimuspanosta. Opetusyhteistyö myös Oulun yliopiston kanssa on mahdollista.

Selvää on, että vaikka LUT tulisi panostamaan merkittäväällä resursoinnilla uuteen koulutusvastuuseen, tulisivat suunnitellut alat vaikuttamaan pitkällä aikavälillä jo olemassa olevien korkeakoulujen vastaavien alojen toimintaedellytyksiin. Toisaalta, mikäli osaavan työvoiman lisäystavoitteet on tarkoitus toteuttaa, on hyvin ymmärrettävää myös LUT-yliopiston kohdalla, että uuden alan lisääminen on yksi tavoista päästä koulutusmäärien laajentamistavoitteisiin. Yhteiskunnallisten alojen hakupaine noin yleisesti ei ole suomalaisten hakijoiden kohdalla valtavan suuri, mutta mikäli tarkoitus on houkutella ulkomaalaisia opiskelijoita, niin hakijoita on mahdollista saada.

Oulun yliopiston näkemys on, että LUT-yliopiston koulutusvastuuta kannattaisi laajentaa lähinnä käyttäytymistieteiden ja informaatiotutkimuksen aloilla, ja selkeästi nivoutuneena LUT-yliopiston vahvoin tekniikan ja kauppatieteen tutkimusaloihin, varsinkin tuotantotaloudessa. Informaatiotutkimuksen koulutuksella on myös selkeä alueellinen tarve. Yhteiskuntatieteiden koulutusvastuun laajan sisäisen panostuksen sijaan voimavaroja kannattaisi suunnata korkeakoulujen väliseen koulutusyhteistyöhön, jota myös opetus- ja kulttuuriministeriö on painottanut ja johon myös Oulun yliopisto on valmiina.

Lapin yliopiston hakemus laajentaa koulutusvastuuta erityispedagogiikan ja erityisopettajien koulutukseen lienee tarvittavat lisä alan koulutukseen. Oulun yliopisto kantaa kuitenkin huolta siitä, riittääkö kummallekin pohjoiselle yliopistolle hakijoita alalla, jossa tarvitaan erityisesti kotimaisia hakijoita. Kuten muidenkin sellaisten koulutusvastuulaajennusten kohdalla, jotka osuvat Oulun yliopiston koulutusvastuiden

piiriin, Oulun yliopisto kannattaa sitä, että koulutusta tehtäisiin yhteistyössä. Oulun yliopistolla ja Lapin yliopistolla on kokemusta erityispedagogiikan alan opetusyhteistyöstä jo vuosien ajalta, joten mikäli Lapin yliopistolle koulutusvastuu myönnetään, yhteistyötä kannattaa jatkaa ja syventää ja käyttää yhteistyössä hyväksi kummankin yliopiston vahvuuksia tällä alalla.

Vaasan ja Åbo yliopistojen oikeustieteen koulutusvastuulaajennuksista Oulun yliopistolla ei ole lausuttavaa.

Tämä dokumentti on allekirjoitettu sähköisesti UniOulu Sign-järjestelmällä
This document has been electronically signed using UniOulu Sign

Päiväys / Date: 16.11.2021 16:40:46 (UTC +0200)

Oulun yliopiston henkilökunta

Essi Kiuru

Organisaation varmentama (UniOulu käyttäjätunnus)
Certified by organization (UniOulu user account)

Certified by organization

Päiväys / Date: 16.11.2021 17:15:35 (UTC +0200)

Oulun yliopiston henkilökunta

Jouko Niinimäki

Organisaation varmentama (UniOulu käyttäjätunnus)
Certified by organization (UniOulu user account)

Certified by organization